

ELŐFIZETÉS: Ár:
 Évesre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentelen levelek csak ismert kezekből fogadtnak el.
 Záratok nem adatnak vissza
 Egyes szám ára 10 kr.
 A szállítás minden garandsor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes szó után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt, díszbetűs s körzettel ellátott hirdetésekért térmérték szerint, minden centimeter után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetések a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Óvintézkedések.

Dr. Sebeők Antal városi orvos, a fenyegetőleg közeledő cholera-járvánnyal szemben az alábbi intézkedések megtételére hívta fel a városi képviselőket. A képviselőt magáévá tette a javaslatot s intézkedni fog, hogy annak minden pontja a lehetőség szerint foganatosíttassék. A benyújtott előterjesztés így szól:

Tekintetes képviselő-testület!

Az Egyiptomban uralgó és netán behozandó cholera-járvány ellenében foganatosítandó óv- és gyógyintézkedéseket, midőn mint közegészségügyi előadó részletezem, fölhívom a tek. képviselő-testület figyelmét, hogy ha azoktól sikert látni óhajunk, kivitelökkel nem szabad késni a járvány kitöréséig — illetőleg behozataláig, hanem legalább az óvintézkedések megelőzőleg kell megtörténniök.

1. A cholera méreg kifejlődésének, a szerves anyagok felhalmozódása kedvezvén leginkább, figyelmet kell fordítani, hogy a házakban, azok környékén felhalmozott szervi anyagok eltávolíttassanak, mielőtt a járvány kitörne.

2. Minden kut használata, mely árnyékszékhez, peczegődrökhöz közel fekszik és így annak vize átszivárgásnak van kitéve, betiltassék.

3. Talajnedvesség lebecsátása által oda kell hatni, hogy a poshadás, a cholera egyik főtényezője csökkentsessék.

4. A fertőtlenítés általános és lehetőleg minden kiterjedt legyen és szigorúan foganatosítandó, a foganatosítást az előjáráság ellenőrizze.

5. Legnagyobb fontossága az árnyékszék gondozása, fertőtlenítése. Ezek a fertőtlenítés legfőbb tárgyai. Fertőtleníteni lehet következő szerekkel:

a) kénsavas vasélecs (vasgálicz) egy rész 8—10 rész vízben oldva, egy hordó vízbe tehát 4—5 kiló vasgáliczot kell feloldani, hogy ezen oldattal fertőtlenítsünk. Ezen oldatból annyit kell önteni az árnyékszékbe, hogy tartalmuk savanyu vegyhatásává váljék, mert ezen előleges fertőtlenítés nélkül a napi ürítékek fertőtlenítése semmi hatással nem bír.

A napi ürítékek rendszeren fertőtleníttendők

ugy, hogy naponként egy személyre 8—10 gramm vasgálicz vétessék;

b) második szer a carbolsav, egy rész, husz rész vízben feloldva, ez a legjobb fertőtlenítő szer;

c) chlormész a fertőtlenítő ürlékeknek egy tizedét tevő mennyiségben szárazon vagy vízben felhintendő; van még számos fertőtlenítő szer, melyeket részint drágaságuk, részint nehezebb kivitelük végett mellőzök. Föld árnyékszékbe legcsezszerűbb ásványsavakat önteni, különösen 2 százalékos hígított kénsavat vagy sósavat.

6. A lakó szobákban tanácsos kénsavat fejleszteni az által, hogy ként parázstűzre hintünk.

7. Legfontosabb a rosz minőségű ivóvizet tartalmazó kutakat elzárni.

8. Tüzetesen és behatóan fertőtleníteni addig lehet, míg a megbetegedések száma nem nagy, míg a járvány nagyobb terjedelművé nem válik, mert ekkor a legnagyobb erőttel is alig lehet tenni valamit.

9. Kórházak a szegénysorsu betegek részére és elkülönítésére jó előre legyenek felállítva. Kórháznak a helység legmagasabban fekvő részreit kell választani, hol a víz jó és a légáramlat szabad.

Az ilyen kórházban legalább 2 osztálynak kell lenni, egyik a hasmenésben szenvedők, másik a kifejlett cholera-betegek részére, a hol kivihető egy harmadik osztály üdülők részére.

10. Tekintet fordítandó a tápszerek és italok minőségére, rosz minőségűek, továbbá a gyümölcs és tó hal eltávolítandó, nem azért mintha ezek cholera okoznának, de bélluratot igen; ez pedig hajlamossá teszi a szervezetet más betegségek könnyebb felvételére.

11. Szegények számára jó előre közkonyhák állítandók, melyekben ha szükség kívánja számukra legalább jó leves készíttessék.

12. Miután a magyar veres bor dus tannin tartalmánál fogva egyik hatalmas gyógyszerünk a hasmenés ellen, az előjáráság utasítsa a vendéglősöket, korcsmárosokat, hogy jó minőségű veres bort, elengedő mennyiségben, mérsékelt áron tartsanak.

13. Nehéz emésztésű ételek, tulságos étkezés és ivás éppen olyan káros, mint az éhezés.

rendeve, a régi római életet természetes nagyságban ábrázoló hat szép falfestménnyel, este velencei üveg csillárokkal fényesen világítva. Hasonló berendezésük emeleti termei és erkélye is, hol esténként fölülemelkedve Berlinnek alatt valóban kellemetlen szagu légkörön, szabad ég alatt olvashatunk és válogathatunk temérdek számú lapokban, még magyarokban is. Oly üzlet ez, mely Bécsnek és Párisnak is diszére válhatnék. Ezért a „Café Bauer” méltó gyűhelye az idegeneknek. Ezzel Berlin a többi világvárost aligha meg nem előzte.

Berlinnek külömben ma már nem az „Unter den Linden” a főere, ha mindjárt ott láthatni is a legtöbb lovas és gyalog katonát, s aszfaltján a legtöbb sétáló berlinit és turistát. Egyik főere most, mely leghosszabb, legnépesebb s maholnap legtöbb fényes külsejű házzal is fog birni, a ke-reskedelmi „Friedrichsstrasse”, mely épp a Café Bauer sarkán metszi a „hársfák alatti” utcát. Továbbá a félig már villammal igen fényesen kivilágított „Leipziger Strasse” s a régi város végén gombamódra termő, palotáktól környezett, szép zöld nyírott gyepel benövesztett és izléssel befásított nagy kör alakú terek, hol mindenütt hemzseg a nép. Így termett néhány év alatt Berlin egyik legszebb tere, melynek közepéből a győzelem oszlopa magaslik ki, gránit oszlopos talapzaton nyugvó, három aranyozott ágyukoszorúval övedzett, magas homokkő oszlop, melynek erkélyes tetején a győzelem istennője lebeg szín tén aranyosan. A szobrot a hálás haza emelte a győzelmes seregnek. Így szól a fölirat. Midőn 1874-ben itt voltam, ez a tér még futó homok sivatag volt; három év mulva már szép gyepes ligetnek láttam — s ma, ugy parkjánál, mint környező palotáinál, fogva, ritkítja párját.

14. Ezekből láthatjuk, hogy a cholera főtérjesztői a rosz víz, egészségtelen levegő, nedves lakás és a nyomor; ezekkel kell első sorban számolnunk. Jó vizünk absolute nincs, a mi van is kevésbé jó és igen kevés. Ezen kell első sorban segíteni! Szükség törvényt bont! Egyetlen használható közös ivóvizünk a megyekut vizét mentől előbb újra alagsóvezetni! Ez legyen első és fő óvintézkedésünk! E nélkül a többi mind haszontalan. Ez életfeltételünk a járvány ellen.

Egészséges levegőnk sincs; gondoskodik erről a Rongyva-patak posványja, mely évek óta gerjeszti, fejleszti a ragályos és fertőző kórok csirait; tökéletes műhelye lévén a temérdek árnyékszék, szemét-, tárgydomb- és peczegődrök beléfolyó ürlékeivel a kanyaró, vörheny, himlő, hagymáz és roncsoló toroklob fejlesztésének. Segédkezet nyújt ehhez a számos nyílt árnyékszék és városunkban uralkodó tisztátalanság és az óriási közöny! Haszontalan a hatóság intézkedése a közegészségügy emelésére, ha az érzék nincs meg bennünk ehez, még a műveltebb osztály udvarán is évek óta disztelenkedik a trágyadomb és folyik belőle a trágyalé.

Második és fő óvintézkedésünk legyen tehát:

a) Rongyva vizének szabályozása:
 b) a trágya- és szemétdombok elhordatása;
 c) a nyílt csatornák befedése;
 d) a nyílt árnyékszék betiltása;
 e) a szűk sikátorok, — melyek nyílt árnyékszékeket képeznek — elzárása;
 f) az utcára a szemét, moslék és állati hulladékok kientésének eltiltása;
 g) az utcák tisztántartása és öntözése;
 h) a városban bent lévő minden sertés- és marhahizlalda, — melyben 3—4 darabnál több van — betiltandó, esetleg fertőtleníttendő; végre —
 i) az egészségtelen lakások rendezése.

Ha ezen óvintézkedések nem maradnak papiroson, ugy lesz jó levegőnk is, mely minden járvány és betegségtől megóv.

Harmadik fő óvintézkedésünk, az általános fertőtlenítés, de miután minden óvintézkedést egyszerre kivinni nem lehet, ajánlom a városi előjáráságnak, hogy a fertőtlenítés elrendelését

De a forgalom és tolongás mégis legnagyobb a „Café Bauer” körül.

Ha az utas e sarkon egy darabig szemléli a járó-kelöket, egy dolog azonnal kellemesen költi föl figyelmét, az, hogy a poroszok aránylag egyszerűbben és olcsóbban ruházkodnak, mint mi; a fényűzést alig ismerik; értem alatta azt a fényűzést, melyet a mi középosztályunk úz, erszenyét meghaladó erőlködéssel és a családok és tarsadalmunk megrontásával. Mert a gazdagok fényűzését, tekintettel az iparra s a munkás osztály boldogulhatására, szükségesnek és üdvösnest tartom.

A nagy mértéktartást tapasztalhatni itt a középosztály étkezésében is, mely egyszerű és igen olcsó, mint általában az egész itteni élet, mit részben a pénz-egység alacsony voltának is tulajdoníthatni. A mi nálunk egy forint, az itt kevés kivétellel egy márka (50 kr.) s ugyanez áll a még olcsóbb Franciaországra nézve, hol ugyanazt megtehetni egy frankkal (40 kr.) a mit nálunk egy forinttal; míg viszont Oroszország, magasabb pénzegységével, ugy viszonylik hozzánk, hogy a mi egy forintunk megfelel az ő rubelének (1 frt 50 kr.)

És sajátságos, hogy az államok ez általánosán ismert tény előtt szemet hunynak, s a pénzlábat nem szállítják le.

A mértékegység fölfelé való megváltoztatának káros voltát más téren mi csak nem rég tapasztaltuk. A ki ezelőtt egy itcze pálinkát ivott, az most egy litert vesz. Mondta is a tót paraszt, kitől azt kérdezték: „beletanultak-e már az új mértékbe?” hogy az új itczével nagyon megvannak elégedve, de az új öl, a méter, nem ér semmit.

A porosz általában igen mértékletes és

TÁRCZA.

A mai Berlin.

(Uti level.)

III.

Hazuról való elutazásom előtt ismételve átlapoztam Tissot Viktornak a németek elleni gyűlölettel sepebe mártott tollal írt művét: „Voyage au pays des milliards” (utazás a milliárdok honában), hogy lássam a külömbiséget az ellenség által leirt tíz év előtti és a mai Berlin közt, melyet leszámítva a francia gyűlölet sugalta nagyításokat, csakugyan olyannak ismertem, a minőnek Tissot festette. Ő sokban nagyon is nyíltan megmondta az igazat, mit az ellenségtől rendszerint jobban megtudunk, mint a barától. Őszintén megvallva, Északi németország fővárosáért magam sem tudtam soha lelkesülni s a következő sorokban sem valami rokonszeny által sugalt rajzot, hanem tárgyias valót fog találni az olvasó.

Berlint egészen megváltozva találtam. A ki tíz év óta nem látta, alig ismer rá, mint Budapestre, a ki husz éve nem volt benne.

Hajdan Berlinnek földiséje a „hársfák alatt” nevű utca volt, régente mint a ma is számtalan tenyeres-talpas dajka és tömérdek gyermek poros sétánya, hol az ember soha sem biztos, hogy nem tapos-e el egy gyermeket s nem ütik-e nyakon labdával. Ujabbán nyílt itt néhány nagyszerű üzlet, például a „Café Bauer”. Ennek az utcára egészen nyílt földszintje van, pazar fényvel be

kezdje a nyilvános helyeken, vendéglők, szállodák, korcsmák, iskolák, mézártszék és nagyobb üzleti helyiségekben; ezután elrendelendő minden háztulajdonosnál az árnyékszék kiürítése, hol ez elegendő erő hiányában kivihetetlen a tökéletes fertőtlenítés. Elrendelendő, hogy minden háztulajdonos tartozik lakásától, különösen hol kut van, ettől a legtávolabb eső helyen szemet- és peczegődröt asatni és azt minden 3 hónapban kiüríteni, szegényebb sorsú osztálynál az árnyékszék gödrébe hordó ásandó be, ennek fertőtlenítése és kiürítése sokkal könnyebb.

15. A mi a járvány kitörése alkalmával fogantató óveljárásokat illeti, ha jelenleg nincs is reá szükség, röviden a következőkben körvonaloalom.

Cholera-betegek ürülékai fertőtlenítés nélkül árnyékszékbe ne öntessék, legcélszerűbb ezeket, ott, hol erős tüzeléssel működő gyarak, téglágetők vannak, elégetni; e célra az ürülékeket jól megszártított fűrés- vagy kőszénporral kell vegyíteni.

16. Cholera-betegek berondított fehérneműit, továbbá a szalmát, ágyneműt, melyen feküdtek — ha csak tehető — meg kell égetni. A vászonneműk ha el nem égethetők, akkor a legszigorúbban fertőtlenítendő és 115 foknyi hőségbe teendő.

17. Berondított fabutorok és pallók forró vízzel lemosandók és carbolsav oldattal leöntendők; földes házakban a beteg ágy környékét száraz homokkal kell elborítani, fertőtleníteni és naponta újjal felcserélni.

18. Az oly szobák, melyekben cholera-betegek tartózkodtak, folytonosan szellőzendők és fertőtlenítendő. Erre szolgál a chlor, vagy az ozon, melynek kifejtésére tiszta terpetin olajat lehet elpárologtatni forró vízen.

19. Fertőzött házakat, melyben cholera-gócok fejlődtek, be kell zárni és a lakókat át-helyezni.

20. A cholera-hullát lehető gyorsan kell eltakarítani s előbb vasgálic vagy mézshalvag (chlormész) porral behinteni.

21. Ezen intézkedések mind olyanok, melyeknek végrehajtása a lakosok felvilágosítását és közreműködését igényli, azért a fenyegetett helyen idejekorán kell egészségügyi biztornyokat alakítani, értelmes, befolyásos és erélyes emberekből. Ezekkel meg kell értetni, hogy a cholera tulnyomólag népbetegség, de egyszer elhatalmasodva, minden körből veszi áldozatait, azért ugy emberiségi szempontok, mint saját személyünkre való tekintet is kívánja, hogy minden óveljárások, ha kell közöltségen is fogantatásának.

Az egyéni óveljárások szempontjából a lakosság a veszélyel szemben szükséges éberség fentartása mellett, nyugodt kedélyben tartandó; kerülendő mind az, mi az ember kedélyét lehangolja, vagy remegésben tartja, nem mintha a félelem maga cholérát okozna, hanem mivel a félénkek nem úgy élnek, mint rendesen szoktak, az aggodalom feszültségben tartja őket, ennek következménye a kimerülés, mi az egyéni meg-betegedési hajlamot növeli, azért mindaz mellő-zendő, mi a cholérára emlékeztet: ijesztő hírek, zajos temetkezések.

22. Mihelyt a cholera járvány, már a szomszéd helyiségekben fellépett, a vesztegár szabá-

lyai szigoruan alkalmazandók; minden vásár, bucsu- és néposzejevetel betiltandó.

23. Ami végre a cholera-betegség szerelése s étli, itt minden attól fugg, hogy a betegek kellő időben jöjjenek szerelés alá, mikor t. i. az intő hasmenés keletkezik; de ez elé, főleg a munkás néposztálynál sok nekézség gördül, mert a baj sokszor dolog közben éri őket, amellet fájdalomlanul lép fel és ezért tekintetbe nem vétetik. Azért igen jó a házlátogatási rendszer, mely angolhonban vétett alkalmazásba s abban áll, hogy orvosok naponként sorra látogatják a munkásházakat, kérdéseket intéznek a lakokhoz s a netán felmerülő hasmenés rögtön kezeletik.

Ezek azok az óvintézkedések tek. képviselő-testület, melyeket röviden összefoglalva, hivatalos kötelességemnek tartok a város előljárással megismertetni, azon kérésem ismétlése mellett, hogy ezeket minden pontjában elfogadni és ha nem is egyszerre, de egyenként, lassan a legnagyobb szigorral fogantatni, a fogantatást ellenőriztetni sziveskedjék, hogyha a cholera-járvány — mitől Isten óvja hazánkat — hozzánk is eljönne, teljesen felszerelt fegyvertárral fogad-hassuk és megsemmisithetessük.

S.-a.-Ujhely, júliushó 16.

Dr. Sebeök Antal.
városi orvos.

Különfélék.

(A kolera) s általában a fertőző kórok elleni óvintézkedések között első helyen áll az árnyékszék és peczegődrök fertőtlenítése, ez azonban sikerrel csak akkor fogantatás, ha azok tartalma időszakonként kiürítettik. Nálunk a gypmester teljesíti e munkát éspedig oly lassúsággal s oly primitív módon, hogy kritikus időkbén a kór miasmáinak inkább terjesztése mint meggát-lására szolgál. Ugy tudjuk, hogy pár hét előtt egy vállalkozó ajánlatot tett a városnál az árnyékszéknek szivattyu általi gyors és a mellé jutányos kitisztására nézve. A képviselő tanulmányozás és jelentés tétel céljából a gazdasági választmányhoz utasította ez ügyet, de azon a t. választmány mindez ideig egy árva szóval sem referált róla, holott e kérdés megoldása most a legelső közzé tartozik. A fenyegető vésszel szemben felhívjuk a város képviselőt: sürgesse meg a gazd. szakosztály elnökét jelentésének mielőbbi beadására. Nem tudjuk, ha a g. választmány jelentése elutasítól fog-e hangzani avagy elfogadásra ajánlja azt, de előre is figyelmeztetjük a képviselőt, hogy röviden ne térjen a kérdés felett napirendre s különösen krajczároskodási szempontból nem, mert a fenyegető veszély olyan jellegű, mely áldozatokat kíván s tudjuk a közmondásból, hogy a fősvény kétszer költ akkor, amikor más a parancsoló szükségnek meghódolva, idején nyul zsebjebe, hogy fenyegetett érdekeit kellőleg megóvhassa.

(A járdák) mellé ültetett fák a Kossuth- és Kazinczy-utczákon meglehetősen elhanyagolt állapotban vannak. Pedig ha azt akarjuk, hogy a járó-kelő közönségnek egykoron hús árnyékot adjanak, ápolásban s gondozásban kellene részesülniök; különösen szükséges volna, hogy körülkerítettessenek, mert akárhányszor megtörténik,

ténként nagyon látogatott kávéházat magyar ember tartja.

Ilyen utánzás az ugyane galleria első emeletén levő Kastan „panoptikuma,” a londoni Madame Tussaud-féle muzeum gyöngé utánzás, melyben első sorban a porosz és német nagyságok vannak elhelyezve, azután a mai kor nevezetesebb, de leginkább államférfiai, a berlini kongresszus tagjai (az elnöklő vaskanczellár jobbán ülő, de nem igen jól utánzott gróf Andrassy Gyulával); végül a borzadalom termeiben a világ bitangjai viaszból utánozva s fényes termekben. Ily vállalat számára készítette valamely ügyetlen német philológus ezt a szót „panopticum”. Maga a muzeum megérdemli a megtekintést.

Nem csak barátjaik, hanem ellenségeik alkotásait is utánozzák a berliniek. Ilyen az egyetlen képből álló „nemzeti panorámá”-jok is, mely közel az egészségügyi kiállításához, külön e célra felállított épületben látható. Ebben a gravelotti csatát s a rohamot Saint-Privatra bámulják a németek s lelkesülnek rajta, az itt mindent uráló szoldateskán. A párisiak panorámája, melynek ez csak utánzata, ha jól emlékezem, az issyi erőd ostromát a németek által mutatja, de hasonlíthatatlanul szebben és természetesebben.

Az efféle, nálunk még nem látott panorámák szerkezete érdekes. Kerek torony-alakú épületben csigalépcsőn megyünk fel az emeletre, hol egy nagy koralaku karfával kerített terraszra lépünk. Az épület alatt s reá támaszkodva a csatater egyes tárgyai (itt apró leégett falusi házak, francia katonák elhagyott holmijával) valóságban utánozva egész a koralakulag futó, velünk szemben levő képig, melyen minden természetes nagyságban van festve, s a kép alja

hogy egy-egy fácska részeg fiáker-kocsis ügyetlen hajtásának, vagy pedig legyek kedő ténén „dörgölődő szeszélyének” esik áldozatul. A fácskák, melyek annyira diszitenek később a várost, növésben is hátramaradtak, mert tövüknél olykor-olykor meg kellene tisztogatni s a tartós szárazságban egy-mászor meg-öntözgetni.

(A közigazgatási hatóság) a fenyegető kolera-járvánnyal szemben következő rendeletet intézte városunkban a mézártszék tulajdonosaihoz: 1) minden tulajdonos 8 nap lefolyása alatt üzleti helyiségét egészen újra kimeszelteni tartozik, még pedig chlormésszel kevert mésszel; 2) minden üzleti helyiségben egy kupa vízben egy negyed kilo nyers carbolsavat kell feloldva tartani és ezen oldattal lemosni a vágó asztalt, pallót, szóval a farészeket naponta kétszer; 3) a mézártszékben semmit nem szabad tartani, csak az elárusításra szánt friss húst; 4) egy edényben egy fél kilo chlormész szárazon tartandó és ez minden héten felcserélendő. A ki ezen egészségügyi rendeletet meg nem tartja 10 frttól 50 frtfg terjedő pénz-bírságban fog elmarasztaltatni.

(A dalárda) által folyó hó 14-én rendezett dalestély a tüzoltó kertben fényesen sikerült. Szép számú közönség vett azon részt, mely az egylet által előadott darabokat valódi élvezettel hallgatta; bár a szabad ég alatt s az utcai zajjal szemben a pianók elmosódtak s így az összhátás némileg csökkent. Az estélyen nők is jelenvén meg, éjféltájban Mányi zenéje mellett tánczra perdült a fiatalság s a jókedvnek és vigalomnak csak hajnal-hasadtakor szakadt vége. Az estély a dalárda alaptökeje javára szépen jövedelmezett.

(A házalásnak) egy új neme kapott lábra nálunk. Nem régebben egy pék ütötte fel városunkban tanyáját, aki élelmességének az által adja jelét, hogy a süteményeket házról-házra hordatja emberei által. Hiszen, ami azt illeti, ez az eljárás a fogyasztó közönségre nézve talán kényelmesnek is mondható; de az egyik vagy másik iparos társnak mintegy elébe vágni kundschaftjai „le s ü t e m é n y e z é s e” által: ez talán még a szabad-ipar mellett sem volna megengedhető; annál is inkább, mert a házalás jellegével bír, ami pedig tiltva van s általa a közönség egyik vagy másik része a zaklatások egy újabb nemével terheltetik.

(Pár nap előtt) híre futott, hogy egy gyári munkás hirtelen meghalt — kolerában. Az egész hir alaptalan volt; csak annyiban igaz, hogy az illető többet talált beszédni a „Krisztus v é r é b ö l” — mint amennyit természete megbirt volna s görcsök, hányás, hasmenés rohanták meg, miknek következtében ki is szenvedett.

(Hogy valaki) vallására nézve keresztény-e vagy zsidó, bennünket s velünk együtt egyetlen felvilágosodott embert sem alterál, de az már nem csak kellemetlenül esik fülünknek, de nemzeti érzelmeinket is bántólág érinti, ha közhelyeinken mindenütt és minden alkalommal az édes hazai nyelv helyett, a német nyelv nyakatekert dialektusát, az ugynevezett jargont halljuk felhangzani. És még azt mondják, hogy magyarosodunk. Igen, Budapestén e tekintetben nagy haladás észlelhető, de itt nálunk e részben is minden a régi mederben folyik. Azt még talán megbocsáthatnók, ha az elavult szokásokban megcsontosodott veteránok e nyelven társalognak, de egyenesen meg kell róvnunk azokat, kik az új nemze-

átmenetet képez a természetes talajig, mely szintén a csatater talaján van átídomitva. Fejünk fölött van egy száraz-malom alakú födél, s mi csak azt a világosságot kapjuk, mely a födél szélei felől jöve, a képet megvilágítja. A gondolat igen eredeti, s ha a kép remekül van festve, teljesen a valóságba képzelhetjük magunkat. De a berlini kép, habár Hüsen tanár és Simmler festették, nem valami tökéletes. A párisiban sokan összetévesztik a festett ágyat a lábuknál fekvő valódival. A rohamon kívül van még a párisinak ugyanazon épületben egy képe, a diorama-rendszer szerint felállítva: utcai harc jelenete a „commune” idejéből télben. Ezen a képen a hőses és a szivrendítő jelenet oly annyira természetes, hogy keményszívűnek kell lennie, a ki száraz szemmel távozik onnan s a látvány nem egyhamar mosódik el emlékezetében.

Ezeket azért mondtam el, hogy az olvasó, ki e városokban megfordul, ne rettenjen vissza e közönséges névtől: panorama, sőt nézze meg mind a kettőt.

Esteli mulató kertjeikkel is utánozták a berliniek ellenfeleiket, például a párisi „jardin Mabillet” és kopenhágai „Tivoli”-t csak hogy a berlini Kroll-féle és „Belle Alliance” kertek, tündérmesékbe illő kivilágításokkal, égő gázzal utánzott kivilágító szőlőfűrtéikkel, tulipán és egyéb virágaikkal, melyek közül a mákvirágok sem hiányzanak, kristályos fontaine-jeikkel és tükreikkel, melyek mind e látványosságot megsokszorozzák, az említett kettőt felülmulják. Mindekettőnek van színháza is. A „Belle Alliance”-ban jelenleg a turóc-szent mártóni cigányok játszanak, felváltva két más német zenekarral. Itt hát hazai hangokat is hallhat a magyar; de a németek

dékez
bünébe
nak vall
nyelvé
dig csak
akkor n
nemzetn
senki se
(A
eső után
pár nap
dett. Sz
a száraz
ménye
(K
erőműve
óta műk
szép szá
megérde
szekből
den el
Azonba
olcsó la
beit szí
inkább
(S
legaláb
nak a
gyelete
szélen
hullája
ban a
nyujt k
is az
vonand
levetke
sorban
megrov
tetézte
mely i
lyezett
ségre
ugy fo
akkor
végén
menter
hivatal
pedig
büntet
(
fog az
E nyál
nyalt
déglob
időbbe
tartott
vigalo
mert
tetben
nek
legnag
fortró
szemp
figyel
a jó
hogy
venni
losseg
nagy
nélkü
karne
mint
szám
bár e
kivált
iskola
genel
legel
el, h
mint
köve
jobb
kórha
gyűjt
egyr
keret
retet
mind
ki ne
napo
hóna
alatt
is po
Berli
csak
tatni
ellen
Bécs
teke

Ruston, Proctor és társa

Budapest, Nádor-utca 39. és 41. szám.

ajánlják a legelső díjjakkal kitüntetett

gőzmozdonyaikat

fa- és szénfűtésre,

szabad. szalmafüto

gőzmozdonyaikat

Hoffherr-féle egyszerű és tisztító cséplőkészleteket járgányhajtásra.

6-10

Arjegyzékek bérmentve küldetnek.

gőzcséplőgépeiket

dobmentő

és

üvegtisztító előkészülékekkel.

ROBEY & COMP.

Budapest, IX-ik kerület, Üllői ut 35-ik szám alatt.

ajánlják országsszerte legjobbnak ismert

tűzanyagot megtakarító

szén-, fa- és szalmafütesre

berendezett

gőzmozdonyaikat

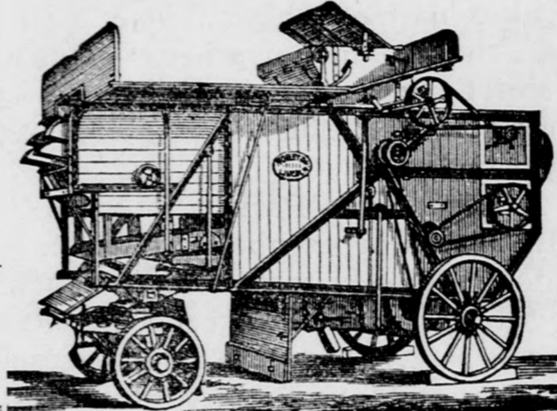
felülmúlhatatlan és bármely időjárás vi-

szontagságainak legjobban ellentálló

vasgerendás cséplőgépeiket

s szabadalmazott magán etető szerkezettel

vagy a nélkül.

Arjegyzékek. Egy Magyarország első rendű uradalmi és gazdától származó s gőzcséplő készleteink rendkívüli nagy munkaképességéről és utólérhetetlen tartóságáról szóló bizonyítványokat tartalmazó legújabb kiadványunkat, kívánatra bérmentve küldjük.

6-10

PG. 5673/1882.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint csődbíróság közhírré teszi, hogy néhai Stépan Ágoston csődtömegét képező s a morvai 47., 95. és 103. számú telekjegyzőkönyvekben foglalt ingatlanokra, melyek közül a morvai 47. sz. tjkvi ingatlan kikiáltási ára 9 frt 50 kr., a morvai 95. sz. tjkvi ingatlané 595 frt és a morvai 103. sz. tjkvi ingatlané 98 frt, az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi szeptemberhó 21-ik napján délelőtti 10 órakor Morva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az egyes ingatlanok becsárának 10-10%-át, készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8 ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött csődbiztos kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a csődbíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszéknek 1883. évi júniushó 26-án tartott üléséből.

Hunyor Sándor,
kir. tszéki h. elnök.

Szirák Barna,
kir. tszéki jegyző.

3. 167. 172/1883. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. törvényszék 4232/83. és a szerencsi kir. járásbírói 1118/82. 1445/83. sz. végzése által Falk Imre és Karosy, Pollák R. János és Rosenberg Márton végrehajtók javára Rosenblüth Sámuelné Klein Róza ellen 4 frt, 380 frt és 180 frt 38 kr. tőke, ennek különböző időktől számított 6% kamatai és eddig összesen felszámítandó perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1085 frt 4 krra becsült bolti vegyes cikkek, könyvkövetelés, házi butorok, eszközök és ágyneműből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a p. 1811/1882. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Mádon végrehajtást szenvedett bolt helyiségében és lakásán leendő eszközölésére 1883-ik év júliushó 26-ik napjának délelőtti 9 óra határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Szerencsen, 1883-ik évi júliushó 14. napján.

Hegymeghy László,
kir. bir. végrehajtó.

FÁSSY JÓZSEF

kocsigyártó

Sátoralja-Ujhely, szénapiacz.

Ajánlja magát mindenféle **új kocsik**, valamint **őcskák** és **könnyű szekerek** ujonnan elkészítésére, ugyszintén **kijavítására** a legszolidabb árban számítva. 2-2

bm. 17. szám.
1883.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kir. közjegyző közhírré teszi, hogy a Hodzinyár András és neje Bajusz Anna örök-hagyók tulajdonát képező következő ingatlan-ságokra:

1-or a s.-a.-ujhelyi 208. tjkvben 434-435. hr. számú belsőség s a rajta lévő 586. o. i. sz. házra 500 frt becsértékben;

2-ör a s.-a.-ujhelyi 208. tjkvben 4113. hr. sz. és 9237. hr. sz. a., a s.-a.-ujhelyi 2194. tjkvben 3900 hr. sz. a. és a s.-a.-ujhelyi 1876. tjkvben 2970-2471. hr. sz. a. foglalt, de a tagosítás folytán egy tagban kihasított 400 frtra becsült szántóföldre;

3-or a s.-a.-ujhelyi 208. tjkvben 9237. hr. sz. a. a tagosítás alkalmával Hosszuláz-felé kihasított 100 frtra becsült rétre;

4-er a s.-a.-ujhelyi 1486. számú tjkvben 8487. hr. sz. a. felső-mocsárkai 200 frtra becsült szőlőre, Zemplénmegye árvaszéki 3663/1883. sz. határozatával az önkéntes árverést elrendelte, ennek folytán a fent megjelölt ingatlanok folyó 1883. évi augusztus 5-ik napján délutáni 3 órakor a városházán megtartandó nyilvános árverésen, ugy amint fennebb egyes pontokban kijelölök, külön-külön elfognak adatni,

Arverezni szándékozók bánatpénzül az ingatlanok becsértékének 10%-át kész pénzben tartoznak árverés alkalmával letenni, a legtöbbet ígérő köteles a megígérendő összeg felét az árverés napjától számított 15 napok alatt alulírt közjegyzőnél letenni, a másik felét pedig, melybe a bánatpénz beszámítandó, 45 nap alatt az árva-pénztárba befizetni.

Vályi István,
kir. közjegyző.

TK. 1463. sz.
1883.

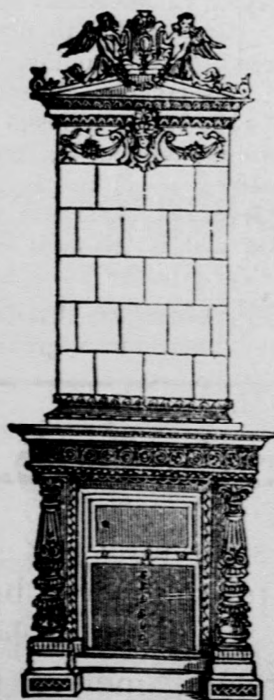
Arverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírói mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Erdélyi Audrásné végrehajthatónak kiskoru Batta Bálint végrehajtást szenvedő elleni 75 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a tokaji kir. járásbírói terü-letén lévő O.-Liszka község határában fekvő, az o.-liszka 408. sz. tjkvben 450. hr. sz. alatt 296. o. i. sz. 400 frtra becsült házra, az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883. évi augusztushó 2-ik napjának délelőtti 9 óraja O.-Liszka városházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881-ik LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. jbróság mint tkvi hatóságtól, Tokajban, 1883. évi májushó 11-ik napján.

Sill Henrik,
kir. jbró.

A közkedveltségű krakói cserépkályhából

ez idén is a legnagyobb választásra berendezett

FŐRAKTÁRT

tartván, van szerencsém azokat a nagyérdemű közönségnek ajánlani.

LINKESCH SAMU ÖZVEGYE

vasüzlet Eperjesen.

8-

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

